

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-22-2018

ŠIAME NUMERYJE:

Nuo Prahos iki Vilniaus: daugiau niekada! – 2 -3 psl.

Šimtmečio vasarai įsibėgėjus – 7 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

„Į Lietuvą iš Amerikos importuočiau tautiečių bendruomeniškumo jausmą...“

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje jau netrukus – rugsėjo 30 dieną 5 val. p. p. įvyks muziejaus 2018 Metų žmogaus pagerbimo išskilmės ir pokylis. Šiais metais Metų žmogumi muziejus išrinko LR Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorių **Mariją Gudyną**. Jis pats žada atvykti iš Lietuvos į šį ypatingą renginį. Norintys susitikti su buvusiu ilgamečiu LR generaliniu konsulu Čikagoje, pavakarieniauti, pabendrauti ir pasiklausti puikaus koncerto, jau gali pradėti užsisakinėti vietas. O kol kas skaitytojams siūlome pokalbį su Metų žmogumi.

– 4 psl.

Po penkerių metų, pragyventų Čikagoje, visa Gudynų šeima vėl įsikūrė Vilniuje.

Brydė per pasaulį

Istorikė, ekspedicijos „Brydė per pasaulį 2018“ dalyvė **Jūratė Litvinaitė** „Delfi.lt“ tinklalapyje pasakoja savo įspūdžius iš Čikagos, Los Angeles bei kitų JAV vietų, kur ieškojo lietuvių. Šios ekspedicijos globėja buvo poeto Kazio Bradūno dukra Elena Bradūnaitė-Aglinskienė, todėl neatsitiktinai ekspedicija aplankė ir Hawaii. Lituanistinės ir geografinės ekspedicijos misija – nešti pasauliui žinią apie šimtmečio Lietuvą ir Lietuvai žinią apie pasaulį. Ką patyrė ekspedicijos dalyviai?

Autorė teigia, kad ekspedicijos dalyviai JAV lietuvių kilmės asmenų sutiko net indėnų rezervate. „Rezervato kultūros centro vadovė, priimdama padėkos dovanas iš ekspedicijos vadovės, Lietuvos geografų draugijos pirmininkės Genovaitės Kynės, pamąčiusi Lietuvos vėliavos spalvas, prisiminė, kad rezervate mokytoja dirba lietuviškas šaknis turinti moteris, – rašoma straipsnyje. – Visų džiaugsmui, Elizabeth – šviešiaplaukė, mėlynakė, indėniška

Prie savo kelionės herojaus Kazio Pakšto kapo Čikagos Šv. Kazimiero kapinėse „brydininkai“ sugiedojo Lietuvos himną.

maniera supintomis kasytėmis moteris, – buvo netoli ir atskubėjo susitikti su ekspedicijos dalyviais. Nors Elizabeth nekalba lietuviškai, tačiau žino savo protėvių, kilusių iš Lietuvos, istoriją, yra susiradusi savo giminačius lietuvičius per socialinį tinklą ‘Facebook’. Šalia indėnų mokyklos

Elizabeth yra iširengusi nemažą daržą, kuriame prie moliūgų, kukurūzų lysvių senose padangose yra įrengti ir keli jurginus primenančių gėlių darželiai... Ekspedicijos dalyviai juokavo – gal tai genai, ir lietuvių JAV reikia ieškoti ten, kur daržai ir gėlynai...”

– 4 psl.

Visos gyvenimo kovos kažko išmoko – net ir tos, kurias pralaimime – Paulo Coelho

1968 m. įvykiai Čekoslovakijoje praminti „Prahos pavasariu“.
EPA-ELTA nuotraukos

Šių dienų demonstrantai primena pasauliui, kad 50 metų senumo įvykiai neturi pasikartoti.

Įspėjimas iš Prahos: mūsų dienomis taip pat vyksta intervencija

Čekija ir Slovakija rugpjūčio 21 d. minėjo 50 metų senumo įvykius, kai sovietų tankai sutriuškino „Prahos pavasario“ demokratinį reformų judėjimą, bet kai kurie atkreipia dėmesį, kad dabartinė padėtis kai kuriais atžvilgiais atrodo panaši.

Plačiai išplitęs judėjimas, vadovaujamas tuometinio Čekoslovakijos komunistų partijos lyderio Alexander Dubček, mėgino suteikti „socializmui žmogišką veidą“ totalitarinio režimo demokratinėmis reformomis.

Tačiau 1968 m. naktį iš rugpjūčio 20-osios į 21-ąją Sovietų Sąjungos kariai, padedami Bulgarijos, Rytų Vokietijos, Vengrijos ir Lenkijos dalinių, šį judėjimą brutaliai užgniaužė. Vien pirmąją dieną žuvo daugiau kaip 50 čekų ir slovakų. Pasak istorijų, per šią sovietų okupaciją žuvo iš viso 402 žmonės.

Paskutinieji sovietų kariai šalį paliko tik 1991 m., praėjus dvejiems metams po Aksominės revoliucijos, nuvertusios totalitarinį komunistinį režimą. „Mūsų piliečiai kategoriškai atmetė okupaciją. Vis dėlto dalis Rusijos publikos tebelaiko šią okupaciją ‘tarp-tautine pagalba’, – sakė proeuropietiškos piliečių iniciatyvos ‘Europos pulsas’ aktyvistas Tomasz Peszynski.”

Ši nevyriausybinių organizacijų buvo viena iš organizatorių, prisidėjusių prie pirmadienį vakare surengtos demonstracijos prie Rusijos ambasados Prahoje. Per šį piketą apie 300 žmonių mojavo plakatais su užrašais „Niekada neužmiršim“, „Stabdykit Rusijos imperializmą“ ir „Laisvė yra tiesa“. „Parašėme laišką Rusijos piliečiams, kuriame prašome jų sukilti prieš dabartinį režimą, tebevykdantį imperialistinę politiką, visai kaip sovietiniais laikais, – sakė T. Peszynski. – Mūsų dienomis taip pat vyksta intervencija – kaip prieš 50 metų, bet šįkart pasitelkiami ne tankai, o propaganda, melagingos naujienos ir poveikis rinkimams”.

Protestuotojas Vaclav Bozdech per demonstraciją laikė Ukrainos vėliavą, o kiti mojavo Čekijos, Europos Sąjungos ir NATO vėliavomis. „Esama aiškių panašumų tarp 1968 metų invazijos, įvykdytos komunistinės Sovietų Sąjungos, ir dabartinės padėties, kai Rusija praktiškai dominuojama oligarchų”, – sakė V Bozdech.

Nutildyta žvaigždė

Antradienį daug kur Čekijoje surengti atminimo renginiai, koncertai. Okupacijos aukų minėjimas

vyko ir prie radijo pastato Prahos centre, kur prieš 50 metų žuvo 15 neginkluotų žmonių, daugiausiai jaunuolių, mėginusių neleisti sovietų pajėgoms jo užimti. Per renginį kalbas sakė Čekijos premjeras Andrej Babiš iš populistinio judėjimo ANO, taip pat parlamento aukštųjų rūmų pirmininkas Milan Štech. Vakare popmuzikos žvaigždės, tarp jų Marta Kubišova, dalyvavo koncerte Prahos centrinėje Sv. VACLAVO aikštėje. 1968 m. M. Kubišova atvirai dalyvavo Prahos pavasario judėjime ir vėliau atliko šio laikmečio žinomiausią dainą „Modlitba pro Martu“ (Malda už Martą), tarp kurios žodžių buvo: „Tegul taika lieka šioje šioje šalyje/ Pyktis, pavydas, neapykanta, baimė ir ginčai teiseina.” Šalyje į valdžią grįžus pagal Maskvos dūdelę šokantiems lojaliems komunistų lyderiams ši įtaigi daina buvo uždrausta, o M. Kubišova – nutildyta. Tokia padėtis truko iki 1989-ųjų, kai režimas buvo nuverstas. M. Kubišova prisidėjo prie disidentų judėjimo ir palaikė artimus ryšius su dramaturgu Vaclav Havel, vadovavusiu vienai žmogaus teisių grupei, o vėliau tapusiu pirmuoju post-komunistinės Čekoslovakijos prezidentu.

Kremliai simpatizuojantis prezidentas neprisidėjo

Čekijos visuomeninė televizija parengė specialią programą apie 1968 metų rugpjūčio 21-osios įvykius, buvo transliuojama Slovakijos prezidento Andrej Kiska kalba. Tačiau Čekijos prezidentas Miloš Zeman – buvęs komunistas, žinomas dėl savo prorusiškų pažiūrų – šia proga nusprendė nepasireikšti. M. Zeman sprendimas nedalyvauti atminimo renginiuose buvo griežtai kritikuojamas dešinėsios opozicijos partijų. Prezidento atstovas Jiri Ovčáček atsakė, kad M. Zeman „jau parodė savo drąsą, 1968 metais viešai priešindamasis okupacijai”. „Mums tai itin opi tema: prorusiškas prezidentas, populistų per-

galė rinkimuose, komunistų remiama vyriausybė, – sakė T. Peszynski. – Matome Rusijos propagandos, kurios Čekijoje apstu, žalingus padarinius”, – pridūrė jis.

Daugiau kaip trečdalis rusų pritaria sovietų kariuomenės įvedimui į Čekoslovakiją 1968 m.

Beveik trečdalis Rusijos gyventojų žino apie „Prahos pavasario“ įvykius, o sovietų kariuomenės įvedimą į Čekoslovakiją laikančių teisingu žingsniu rusų yra daugiau negu manančių, kad to nereikėjo daryti. Tai rodo antradienį paskelbti Levados centro surengtos apklausos rezultatai. 32 proc. apklaustųjų daugiau ar mažiau žino apie „Prahos pavasarį”: 11 proc. mano, kad yra gerai susipažinę su tais įvykiais, o 21 proc. yra apie juos girdėję ir skaitę. Daugiau kaip trečdalis – 36 proc. – rusų įsitikinę, kad sovietų kariuomenės įvedimas į Čekoslovakiją naktį į 1968 m. rugpjūčio 21-ąją buvo teisingas sprendimas. Savo ruožtu 19 proc. tyrimo dalyvių mano, kad Maskva prieš 50 metų pasielgė neteisingai. 45 proc. respondentų neturėjo savo nuomonės šiuo klausimu. 23 proc. apklaustųjų pareiškė, kad „Prahos pavasaris“ buvo „antisovietinių jėgų Čekoslovakijos vadovybėje mėginimas atplėšti šalį nuo socialistinės stovyklos”, kas penktas rusas (21 proc.) laiko tuos įvykius „ardomąją akcija ir mėginimu suskaldyti socialistinę stovyklą”. 18 proc. Rusijos gyventojų laiko „Prahos pavasario“ įvykius „sukilimu prieš Sovietų Sąjungos primestą režimą”. 16 proc. rusų teigia, kad sovietų kariuomenės įvedimu į Čekoslovakiją buvo siekiama užkirsti kelią kraujo liejimui, o 15 proc. pareiškė, jog jei to nebūtų padariusi Sovietų Sąjunga, tai į Čekoslovakiją būtų įžengusi Vakarų šalių kariuomenė.

BNS

REMKIME DRAUGO FONDA

Draugo fondas

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

www.draugofondas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Trumpas priminimas apie Romą Kalantą. Jis gimė 1953.02.22 Alytuje. Mirė 1972.05.15. Palaidotas Romainių kapinėse Kaune. Šis devyniolikos metų jaunuolis 1972.05.14 aikštelėje prie Laisvės alėjos, Kaune, apsipylė trimis litrais benzino ir degdamas šaukė „Laisvės Lietuvai!“ Ant suolelio paliko raštelį: „Dėl mano mirties kaltinkite tik santvarką“. Mirė po 14 valandų. Laidotuvės įvyko po dviejų dienų, bet jų laikas saugumo buvo paankstintas. Po to dvi dienas vyko demonstracijos, kur tūkstančiai skandavo „Laisvės Lietuvai!“ Tais pačiais metais Lietuvoje įvyko dar trylika kitų susideginimų. Anot Vikipedijos, Romainių kapinėse buvo palaidotas Lietuvos laisvės simbolis. 2000 m. R. Kalanta buvo apdovanotas Vyčio Kryžiaus ordino Didžiuoju kryžiumi.

Šiemet, liepą Kaune buvo atidengtas paminklas, pavadintas „Laisvės karys“. Visas šias iškilmes teko matyti kompiuterio ekrane, sėdint savo namuose šioje Atlanto pusėje. Programa buvo suglausta, įdomi ir prasminga. Ypač mane nustebino puiki garso ir vaizdo perdavimo technologija. Spėjau, kad daugiau mačiau ir geriau girdėjau, kas ten vyko, nei šimtai, kurie ten dalyvavo. Nėra klausimo, kad šis įvykis sukėlė kauniečių pasididžiavimą, tuo pačiu kai kam primindamas apie Vilniaus Lukiškių aikštės projekto „prisvilusį blyną“. Vėliau pa-tyriau, kad toje aikštėje turbūt tą pačią dieną vilniečiai nuklojo rekordinio dydžio Vyčio dėlionę. Ją sudarė 36 detalės, kurias sudėjus išėjo Vytis. Jos matavimai: 4.53 m. pločio ir 5.12 m. ilgio, iš viso 36 kv. metrai.

„Laisvės kario“ atidengimo programoje buvo nemažai kalbėtojų, įskaitant ir kauniečių Prezidentą Valdą Adamkų. Smagu buvo taip pat išklausti iš Californijos valstijos atvykusį Donatą Janutą, kalbėjusį išeivijos lietuvių vardu. Iškilmėse dalyvavo paminklo skulptoriai, kurie buvo entuziastingai su-tikti. Vienas kalbėjusiųjų pranešė, kad raitelio veidas yra Romo Kalantos atvaizdas. Tai buvo tikrai prasmingas netikėtumas, iki to momento paslapyje išlaikytas ir nuo žingeidžių žurnalistų.

Romas Kalanta į Kauną grįžo ant žirgo ir vi-siems primins, kad ir jis buvo vienas iš Laisvės ka-rių. Įdomu, kad iškilmėse paminklas buvo vadina-mas Laisvės kariu, bet mintis kilo iš paminklo Vy-

Romas Kalanta ant žirgo

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

„Laisvės karys“.

Aliaus Koroliovo nuotr.

čiui. Donatas Januta savo trumpame žodyje taikliai priminė, kad aukos buvo renkamos Vyčio pamink-lui ir užsienyje.

Tūkstančiai – Dainų šventėje Vingio parke

Likęs toje pat kėdėje prie kompiuerio tiesiog pri-lipau prie beveik keturių valandų programos apie Dainų šventę Vilniuje. Kai girdėjau apie pažįstamų planus vykti į Dainų šventę, džiaugiausi, kad jie gali bei įstengia ir galvojau, kad ir aš ten turėčiau būti. Tada prieš akis iškilo žmonių eilės oro uoste, laga-minų tampymas, nakvynių reikalai, transportas ir kiti einamieji reikalai, susiję su kelione. O kaip nu-vykti į Vingio parką? Kur pastatyti automobilį, kaip su ratukais ar lazdomis nusistumti prie estrados, kaip ieškant tualetų pralįsti pro tūkstančius sausa-kimšai ant pievos jau susirinkusių? Likęs namuose viso to išvengiau ir turėjau minkštą sėdynę visai prieš 12,000 dainininkų spalvingą „mišką“. Ir čia

transliacijų kokybė buvo be jokių priekaiš-tų. Iš tikrųjų šventė dar buvo pajvairinta įdo-mių vaizdų ir žodinių intarpų, kurių ten esan-tieji nematė ir negirdėjo.

Džiugu buvo matyti ir pažįstamų veidus. Ne kartą matėme mielus dirigentą Darių ir solistą Marių Polikaičius. Pirmoje eilėje sė-dėjo Prezidentas Valdas Adamkus. Kitoje vietoje, jaunų lietuvaikių draugystėje su trispalve, tautiniais rūbais pasidabinusi, sė-dėjo Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Vėliau ji tarė paskutinį žodį Dainų šventėje. Tuo pasibaigė internetinė transliacija.

Neturiu ypatingos nuomonės apie Dainų šventės repertuarą. Ten girdėjau ir tradicinių lietuvių pamėg-tų dainų, ir naujoviškesnių. Įdomu buvo spėlioti, kaip tūkstančiai choristų galėjo matyti dirigentą, esantį kažkur estrados apačioje ir turbūt atrodantį kaip taš-kelis kitų taškelių jūroje. Ypatingą išpūdį padarė jau-nųjų choristų energija ir tiesiog trykštantis džiaugs-mas. Džiaugsmas, kad dalyvauja, kad yra dalis Lie-tuvos, švenčiančios Nepriklausomybės atstatymo šimtmetį. Žiūrint į jų jaunus veidus atslūgo nerimas, kad jaunimo Lietuvoje kaip ir nebėra, nes jie išsi-vaikščiojo po svetimus kraštus.

Lietuva ilgiau laisva nei pavergta

Nuo Nepriklausomybės atstatymo 1918.02.16 iki 2018.02.16 praėjo lygiai šimtas metų. Niekur nema-tydamas to šimtmečio analizės, susidomėjau, kaip tas laikas pasiskirstė žiūrint iš laisvės ir vergovės per-spektyvos. Štai mano skaičiavimo rezultatai: nuo 1918.02.16 iki 1940.06.13 d. Lietuva buvo laisva 22 me-tus ir 4 mėnesius. Nuo 1940.06.14 prasidėjusios sovietų okupacijos iki 1990.03.10 praėjo 49 metai ir 9 mėnesiai. Čia reikia patikslinti, kad porą metų šiame laikotar-pyje sovietų pavergimą buvo pakeitęs nacistinis kumštis iš Berlyno.

Nuo Nepriklausomybės atkūrimo 1990.03.11 iki 2018.02.16 praėjo 27 metai ir 11 mėnesių. Tai kokie mano analizės rezultatai? Praėjusių metų gruodžio mėn. Lietuva peržengė ribą, ir daugiau nei pusę šimt-mečio gyvena laisvėje. Peržengdama šimtmečio ribą Lietuva buvo pavergta 49 metus ir 9 mėnesius, o lais-va – 50 metų ir tris mėnesius. Lai ši proporcija lais-vės naudai kyla ir bujoja. Lai dainuojanti tauta, ve-dama ryžtingo Vyčio, džiaugiasi užsitarnauta laisve. Dainų šventės šūkio „Vardan tos...” vedama Lietu-vos vienybė težydi!

Lietuvių laisvės bylos Šiandien – Juodojo kaspino ir Baltijos kelio diena

Rugpjūčio 23-ioji Lietuvai turi dvigubą reikšmę. Šią dieną 1939 metais pasirašytas nacistinės Vokietijos ir Sovietų Sąjungos paktas, kuris atėmė iš Balti-jos šalių nepriklausomybę. Tačiau Lietuva šią dieną mini ne dėl laisvės praradimo, o dėl 1989 metais vykusios Baltijos kelio akcijos. Minint 50-ąsias pakto me-tines, Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojai, susiki-bę rankomis sudarė gyvą grandinę, kuri parodė šių ša-lių tvirtybę ir išreiškė norą būti laisvais.

Rugpjūčio 23-ioji lietuviams įsimintina ir dėl kito su laisve susijusio įvykio, kurio trisdešimtmetį šiemet minime. Tai Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio rugp-jūčio 23-iosios dienos mitingas Vingio parke – bene di-džiausias mitingas šalies istorijoje, kuriame dalyvavo 250 000 žmonių. Jo metu ne tik prisimintas tragiškas mūsų šalies istorijos įvykis, bet ir raginta parengti nau-ją Respublikos Konstituciją, sugiedota „Tautiška gies-mė“. Po renginio būsimasis Lietuvos Prezidentas Val-das Adamkus „Gimtajam kraštui“ sakė: „Tokio regi-nio, tokio dvasios nusiteikimo negalėjau tikėtis net su-sapnuoti.“

Rugpjūčio 31-oji Lietuvoje minima kaip Laisvės die-na. Šią dieną 1993 metais Lietuva išsilaisvino iš Rusijos okupacijos, kai iš šalies buvo išvesta Rusijos armija.

Eltos ir „Draugo“ info

Eltos nuotr.

Baltijos kelias.

Romo Jurgaičio nuotr.

TELKINIAI

„Į Lietuvą iš Amerikos importuočiau tautiečių bendruomeniškumo jausmą...“

Atkelta iš 1 psl.

Nors jau prieš metus buvote išlydėtas iš Čikagos, tačiau jos bendruomenė Jūsų negali pamiršti: tapote Balzeko lietuvių kultūros muziejaus 2018 Metų žmogumi. Ir tai yra Jūsų darbo, skirto vienyti lietuvius visame pasaulyje, įvertinimas. Nes Jūs ir toliau dirbate, kad pasaulyje ir Lietuvoje gyvenantys mūsų tautiečiai kuo labiau suartėtų. Ar naujajame darbe daug progų turite prisiminti Čikagos lietuvių?

Jungtinės Amerikos Valstijos, Čikaga ir ten gyvenantys lietuviai visada turės ypatingą vietą tiek mano, tiek ir visų mūsų šeimos narių širdyse. Čia praleisti penkeri metai tapo dideliu universitetu kiekvienam iš mūsų.

Gudynų šeimos pasididžiavimas – vaikai. Rugsėjo pirmoji – jau Lietuvoje.

Amerikietiška laisvės dvasia, bendruomeniškumas, savanorystė, pilietinis aktyvumas, socialinis jautrumas ir mokėjimas savanoriškai pasidalinti su tais, kuriems trūksta, patriotiškumas, na, ir galiausiai „džiazas“ įvairiose gyvenimo srityse, yra tai, ką labai norėčiau „importuoti“ dideliais kiekiais į Lietuvos visuomenę.

JAV gyvenanti didelė lietuvių bendruomenė per daugelį metų visa tai jau turi sukaupusi savyje ir tai yra milžiniškos vertybės, kuriomis jie gali efektyviai pasidalinti su savo, savo tėvelių ar senelių žeme. Mes daug kalbame apie laukiamas investicijas į Lietuvą ir dažniausiai galvojame apie čia atvedamus verslus ar investuojamą finansinį kapitalą, kurio tikrai labai labai reikia. Tačiau investicija į žmones ir į visuomenės pasikeitimą, į tikėjimą savimi ir savo valstybe, į pilietiškumą, į visuomeniškumą, mano įsitikinimu, yra daugybę kartų svarbesnė. Brandi pilietinė visuomenė sudaro bet kurios sėkmingos pasaulio valstybės stuburą.

Šiandien, kai daug kalbame apie visame pasaulyje gyvenančių lietuvių sutelkimą, manau, kad svarbiausias dėmesys turi tekti lietuviybės židiniui už

M. Gudynas: „Dirbdamas Čikagoje, visuomet jaučiau žmonių supratimą ir palaikymą“.

Dainos Čyvienės nuotr.

sienyje išsaugojimui ir ryšių bei tiltų tarp visame pasaulyje gyvenančių lietuvių stiprinimui. Tais nematomais tiltais, tarsi venomis į Tėvynę ir tekės tiek laisvės dvasia, tiek geroji patirtis, tiek po pasaulį pasisklidusių lietuvių geri darbai, tiek ir taip mūsų trokšamos investicijos. Taip visi susitelkę sukursime Lietuvą, kuria galėsime pagrįstai didžiuotis, į kurią norėsime parvykti ar net ir persikelti čia gyventi. Visi žinome, kad pasitelkę diasporas, sėkmingas valstybes sukūrė Izraelis, Airija ir kitos šalys. Mes taip pat esame diasporinė šalis, todėl pasitelkti diasporą sėkmės Lietuvos kūrimo darbui tiesiog privalome.

Turiu nuoširdžiai prisipažinti, kad žinia apie man paskirtą Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Metų žmogaus apdovanojimą buvo visiškai netikėta ir jaudinanti. Už šį įvertinimą esu tikrai labai dėkingas. Jį priimsiu ne kaip savo, bet mūsų visų bendro ir sutelkto darbo lietuvių ir Lietuvai įvertinimą. Manau, kad yra labai svarbu įvardinti, jog ta susitelkimo ir vienybės dvasia, kuria visi gyvenome ir tie darbai, kuriuos visi kartu padarėme, buvo mūsų bendrų pastangų rezultatas. Taigi, natūralu, kad ir apdovanojimas už vienybę turėtų tekti visiems, kurie tam skyrė savo laiką, pastangas, išteklius. Meilė Lietuvai ir didelis noras jai ką nors gero nuveikti Jungtinėse Valstijose gyvenančių tautiečių širdyse egzistavo iki man atvažiuojant ten dirbti, ir nė trupečio neabejoju, kad tai niekur neišnyko ir jau man išvykus. Man tik buvo suteikta didelė garbė ir pasitikėjimas penkerius metus būti to dalimi.

Gyvendamas Čikagoje sakėte, kad JAV suradote kitą ir kitokią, ant-rąją Lietuvą. Ko gero dar kitokių Lietuvų surastume Anglijoje, Airijoje, Norvegijoje, Ispanijoje – visur, kur yra susikūrusios emigrantų iš Lietuvos bendruomenės. Kas Jums atrodo svarbiausia yra daryti, kad tos Lietuvos susisiektų, kad mažėtų skirtumas tarp „mes“ ir „jie“? Kurioje iš šių Lietuvų norėtumėte pats su šeima gyventi? Juk darbų visose Lietuvoje netrūksta?

Grįžęs į Lietuvą vadovauju Užsienio lietuvių departamentui, kuris yra atsakingas už Globalios Lietuvos programą ir jos įgyvendinimo koordinavimą. Globalios Lietuvos programa – svarbus Valstybės politiką ir veiklas apibrėžiantis dokumentas, skirtas padėti plėtoti diasporos santykį su savo Tėvyne ir Lietuvos santykį su savo diaspora. Esu įsitikinęs, kad pats svarbiausias, pats esminis elementas be kurio yra neveiksni ir pasmerkta bet kuri strategija – tai kiekvieno asmens dėl įvairių priežasčių gyvenančio

už Lietuvos ribų emocinis ryšys ir individualus santykis su Lietuva, kiekvieno asmeninis pasiryžimas dalyvauti Lietuvos ateities kūrimo darbe. Globalios Lietuvos politikos kontekste yra labai svarbu suprasti, jog dirbti Lietuvai galime ne vien į ją fiziškai sugrįždami, bet ir išlaikę stiprų asmeninį emocinį ryšį su Tėvyne savo žiniomis, savo darbu, savo resursais ir savo ryšiais aktyviai prisidedami prie Lietuvos laisvės išsaugojimo, prie jos žinomumo didinimo, jos gerovės kūrimo, jos suklestėjimo. Visame pasaulyje išsibarstę lietuviai ir formuoja atskiras, kartais labai mažas, o kai kur ir kiek didesnes Lietuvėles. Jos turi savo individualų santykį su Lietuva, o tų Lietuvėlių žmonės puoselėja pastangas išsaugoti atmintį apie savo šaknis, išlaikyti lietuviybę

2018 vykusios Dainų ir šokių šventės metu „Aukso paukštė“ įteikiama Kana-dos Toronto lietuvių chorui „Volungė“ ir jo vadovei Daliai Skrinskaitei-Viskontienei.

Tomo Razmaus nuotr.

ir nestokoja noro telktis „Vardan Tos“. Amerikos žemynuose gyvenantys lietuviai turbūt turi pačią seniausią ir išpūdingiausią tokio telkimosi ir darbų Lietuvai tradiciją. Tačiau tikrai man teko matyti arba girdėti apie daugybę labai gražių iniciatyvų ir jau padarytų darbų ne vien tik Amerikose. Tokių pastangų netrūksta visur, kur tik yra gyvenančių lietuvių – nuo Airijos, Didžiosios Britanijos ar Ispanijos krantų iki Azijos, iki Australijos ir Naujosios Zelandijos ir iki pat Pietų Afrikos Respublikos.

Mano asmeninis apsisprendimas yra gyventi ir kurti čia, Lietuvoje. Man daro išpūdį ir yra svarbi mano šalies istorija, lietuvių laisvės kovos. Aš esu laimingas, kad galiu nors ir maža dalimi prisidėti prie šios Valstybės kūrimo. Ir joje aš noriu turėti savo šeimos namus.

Kokias svarbiausias tendencijas išskirtumėte, kalbėdamas apie lietuvius pasaulyje?

Lietuvos diasporos iššūkiai nėra kokie nors išskirtiniai, lyginant juos su daugeliu kitų tautų. Paprastai išvykusiųjų gyventi svetur pirmos kartos ryšys su savo Tėvyne būna stiprus. Deja, kiekvienai vėlesnei kartai tą ryšį išlaikyti tampa vis sudėtingiau. O dar sudėtingiau tokiems žmonėms atrasti savo vaidmenį kasdieniniame Lietuvos kūrimo darbe. Stiprūs mūsų diasporą vienijantys veiksniai buvo du žūtbūtinės kovos už Lietuvos išlikimą ir jos laisvę periodai. Taip pat po to buvę pirmieji Valstybės atkūrimo laikotarpiai. Tai mus visus sutelkė, užgrūdino ir subrandino. Visgi taikos laikotarpiu diasporai yra gerokai sudėtingiau surasti būdą, kaip išlaikyti stiprų asmeninį santykį su protėvių šalimi. Tapatybė vaikams yra labai efektyviai formuojama ir perduodama ne tik sąmoningose šeimose, bet ir per lietuviškas mokyklas bei vasaros stovyklas, kurios kartu su lietuviškomis organizacijomis ir parapijomis yra tarsi tie banginiai, tarsi atramos, padedančios išlaikyti tautiškumą ir skatinančios kurti asmeninį santykį su Tėvyne.

Izraelio naujausia patirtis rodo, kad, sukūrus valstybę ir tarsi pasiekus pirminį tikslą, savaitgalio mokyklų tvariam ryšiui sukurti jau nebeužtenka. Todėl jų diaspora sutelkė milžiniškus finansinius resursus ir kartu su Izraelio valstybės finansine parama sukūrė specialų fondą. Iš jame sukaupėtų pinigų sudaromos sąlygos kiekvienam žydų tautybės vaikui vieną kartą gyvenime atvykti į Izraelį. Tokiu būdu pažinti šią šalį per savo asmeninį interesų lauką ir per prisilietimą, per asmenines patirtis susikurti savo individualų santykį, kuris, tikėtina, išliks keliautojo atmintyje per visą jo gyvenimą. Diaspora šios programos įgyvendinimui sutelkia net du trečdalius viso reikalingo finansavimo, prašydama Izraelio vyriausybės tik simboliškai dalyvauti pridedant likusias lėšas.

Kažką panašaus yra pradėjusi Lietuvoje kurti ir filantropė Jūratė Kazickaitė, tokią veiklą vykdo Lietuvių Fondas bei kitos lietuviškos organizacijos. Nepaprastai svarbu, kad išvykusių iš Lietuvos šeimų vaikai galėtų atvykti į Lietuvą veikiančias stovyklas bei organizuojamus renginius. Užsienio reikalų ministerija į Lietuvą kasmet atsiveža grupę vaikų iš rytų kraštų. Tai yra dar tik pirmos pavienės kregždės, bet jei rasis platesnė tokios veiklos sistema, tikiu, kad tai ateityje Lietuvai gali duoti gražių ir prasmingų rezultatų.

Didelė tebesitęsianti emigracija yra labai rimtas iššūkis valstybei, ir jam įveikti dar reikės atrasti deramų sprendimų, tačiau kartu kiekviename iššūkyje ir problemoje turime sugebėti įžvelgti ir galimybes. Šios galimybės, vertinant mūsų milžinišką diasporos potencialą, yra tikrai didelės.

Jeigu reikėtų sudaryti iškiliausių ir Jums didžiausią įspūdį (o gal ir įtaką) padariusių Lietuvos visų laikų politikų, visuomenės veikėjų dešimtuką, ką į jį išrinktumėte?

Tai turbūt yra vienas sudėtingiausių klausimų, nes asmenybių, gyvenusių ir dirbusių per tūkstantinę Lietuvos valstybės istoriją, kurios man daro įspūdį ir įkvepia, atrasciau tikrai labai daug. Turbūt nerastumėte lietuvio, kuris nesididžiuotų karaliais, sukūrusiais galingą Lietuvos valstybę, išplėtusiais jos ryšius su pasauliu. Šios istorinės asmenybės klojo jai tvirtus pagrindus, pasitelkdami efektyvią diplomatiją, iš kartos į kartą perduodami stiprios ir

Lietuvos ambasadoje Dubline pagerbiami Airijos futbolo turnyro „F7 Spark Energy League“ 2018 metų čempionai – lietuvių futbolo komanda „Baltic United FC – Ireland“.

M. Gudyno šeimos archyvo nuotraukos

klestinčios Lietuvos idėją, sukūrė stiprų Lietuvos valstybingumo geną, išlikusį per šimtmečius trukusias okupacijas ir per visus mūsų krašto alinimus.

Man didžiulį įspūdį daro ir laisvės dvasia, įtvirtinta Lietuvos Statutuose ir Abiejų Tautų Respublikos Konstitucijoje, savo pažanga aplenkusi išsivysčiusias to meto Europos valstybes. Visa tai taip pat kūrė konkretūs žmonės. Negalima nesididžiuoti mūsų protėvių įtvirtinta Lietuvos didžiosios kunigaikštystės tolerancija daugiatautiškumui, daugiakultūriškumui ir religijos laisvei. Peržvelgę XV–XIX amžius, garsių LDK šeimų istorijose galime atrasti ne vieną Europinio lygio asmenybę, ženkliai prisidėjusią prie Lietuvos švietimo, jos pažangos, o esant sunkiems laikams, ir prie jos gynimo.

Neteisinga būtų nepaminti daugybės Lietuvos švietėjų, tarp kurių – Vilniaus universitetą įkūrė tėvai jėzuitai, o taip pat daugybė mokslo šviestuolių, rašiusių Lietuvos istoriją, puoselėjusių kalbą, stiprinusių žmonių dvasią.

Galėčiau išskirti ir sukilimų organizatorius ir vadus, knygnešius, nepriklausomybės kovų savanorius, galiausiai partizanus, tremtinius, disidentus, kurių asmeninis indėlis į Lietuvos valstybę yra milžiniškas. Kataikų, o Mažojoje Lietuvoje – protestantų bažnyčių daugybė kunigų per pastaruosius 600 metų atliko milžiniškų darbų, nešdami į Lietuvą mokslą, patys kurdami, žadindami ir įkvėpdami kitus dirbti Valstybei.

Neabejotini herojai yra visi tie, kurie pačiais sunkiausiais laikmečiais Lietuvą, tarsi feniksą iš pelenų, prikėlė gyvenimui, kurie ją parklupdytą sugrąžindavo į Europos šeimą, kurie kasdieniniu darbu kūrė ir kuria šios Valstybės ateitį, stiprina ją.

Tarp visų šių asmenybių rasime didelės pagarbos vertų žmonių, kūrusių Lietuvą, nepaisant to, kad gyveno toli už jos ribų. Neretai žmogus, neužimančias jokių oficialių pareigų, bet sąžiningai ir su meile dirbantis savo valstybei, arba motina, užauginusi ir išauklėjusi puikius vaikus, yra verti pačios didžiausios pagarbos. Neįsivaizduoju, kokiais kriterijais vadovaudamasis galėčiau šį sąrašą sutraukti iki dešimties pavardžių, tačiau visus mane įkvepiančius ir man pavyzdžiu esančius žmones apibendrintai galiu pavadinti Lietuvos kūrėjais.

Prieš metus grįžote į Lietuvą. Ar greitai pavyko persiorientuoti? Kaip jautėsi sugrįžę žmona ir vaikai? Ar nieko nepasigailstate iš „Čikagos laikų“?

Grįžimas namo visada yra gerokai lengvesnis nei išvykimas, nes daugeliu atvejų žinai, ką čia rasi. Žinoma, tiek išvykstant, tiek ir grįžtant susiduriama su daugybe praktinių, buitinių klausimų, bet visi jie išsprendžiami. Turbūt vienas

svarbiausių uždavinių mūsų gausiai šeimai buvo vaikų integracija pasikeitusioje aplinkoje bei pagalba jiems persiorientuoti, prisitaikyti prie naujos švietimo sistemos, užkamšyti įgytas mokslo spragas. Šia malonia našta dalinamės kartu su Gintarija. Grįžus namo, Gintarija prisiėmė gerokai daugiau buitinių persikėlimo rūpesčių, na o aš iš karto kibau į naujus darbus.

Dirbdamas ir gyvendamas JAV, turėjau galimybę šiek tiek pakeliauti. Neabejoju, kad visam gyvenimui atmintyje išliks pamatyti nuostabūs nacionalinių parkų ir miestų vaizdai, bet labiausiai pasiilgstu JAV sutiktų žmonių. Visus penkerius metus ir visur kur buvau jaučiau atviras širdis, supratimą, palaikymą. JAV įgijau daugybę naujų draugų ir bičiulių sužavėjusių savo nuoširdumu, vidine inteligencija, kultūra, pasišventimu Lietuvai. Tikrai labai daug iš jų pasisėmiau ir stengiausi, kiek jau sugebėjau, išmokti.

Papasakokite apie savo ir šeimos darbo dieną Lietuvoje. O kaip išieginės, ar labai skiriasi nuo Čikagos savaitgalių, niekada nestokojusių tautinių renginių?

Gyvenimas Lietuvoje įgavo šiek tiek kitą ritmą. Ryte kartu su dviem vyresniosiomis dukromis vykstame į miesto centrą: aš – į darbą, o jos – į Jėzuitų gimnaziją. Mažesniusius į mokyklą išleidžia mama. Jie lanko mokyklą, esančią netoli mūsų namų. Gintarija visus namie ir pasitinka: pamaitina, padeda ruošti pamokas, rūpinasi vaikų užklasinę veikla. Ji apsisprendė paaukoti pirmus savo sugrįžimo į Lietuvą metus tam, kad padėtų vaikams lengviau pritapti jiems naujoje aplinkoje. Jos, kaip teisininkės karjera, šiuo metu ribojasi privačių teisinių konsultacijų teikimu *pro bonum* pagrindais. Aš šeimą vėl pamatau tik jau vakare, grįžęs po visų darbų. Tada, jeigu reikia, su vyriausiomis dukromis

kimbu į jų matematikos, fizikos, istorijos pamokų užduotis, kartu bandome įveikti dėl JAV ir Lietuvos mokslo sistemų skirtumų atsiradusias spragas. Vaikai taip pat dar turi ir popamokinės veiklos: Marija papildomai mokosi vokiečių kalbos ir chemijos, Danielė – taip pat pasirinko išmokti vokiečių kalbą, be to dar dainuoja gimnazijos chore, sekmadieniais gieda Šv. Kazimiero bažnyčioje, Karolis šoka gatvės šokių kolektyve. Sutarėme, kad nuo antrų metų, jei bus geri mokslo rezultatai, leisime užklasinę veiklą dar praplėsti. Paulina svajoja apie gimnastiką, Karolis nori mokytis programuoti, Marija norėtų šokti tautinius šokius.

Kas Jums svarbiausia yra šiuo gyvenimo periodu?

Kaip ir kiekvienam žmogui, taip ir man yra labai svarbūs ir šeima, ir darbas. Tikrai galiu džiaugtis savo vaikais, jų požiūriu į gyvenimą, išsiugdytu stipriu atsakomybės jausmu. Po penkerių metų gyvenimo, praleisto toli nuo namų, daug dažniau galiu aplankyti savo tėvus, brolių, seseris, jų šeimas, draugus. Veiklos ir renginių Lietuvoje tikrai nestinga. Mano darbas man atrodo svarbus ir prasmingas. Ir dar: yra tikrai smagu, kai dirbi apsuptytas nuostabių kolegų.

Kokią žinią norėtumėte perduoti, ką pasakyti, palinkėti Čikagoje gyvenantiems tautiečiams?

Čikagoje ir kitur JAV gyvenantiems lietuviams linkiu ne tik išsaugoti, bet ir savo vaikams perduoti tą nuostabią tikėjimo lietuvybe ir Lietuva dvasią. Linkiu būti didžiais Lietuvos ambasadoriais, visada ir visur prisiminti mums mūsų genuose užprogramotą atsakomybę – būti LIETUVOS KŪRĖJAIS.

Kalbino Virginija Petrauskienė

Ar žinote, kad vienas didžiausių interneto prekybos svetainių „Amazon“ turi labai gražią programą, pavadinimu „Smile“, skirtą paremti pelno nesiekiančias organizacijas? „Amazon“ nuo kiekvieno pirkinio skiria 0.5 proc. išleistos sumos jūsų pasirinktai organizacijai – jums tai nekainuoja nė cento.

Perkant dovanėles iš „Amazon“, kviečiame pasirinkti „Draugas Foundation“ organizaciją. Taip papildomai neišleisdami nė cento, jūs paremsite „Draugo“, „Draugas News“ ir „Lithuanian Heritage“ leidinius.

Kaip tai padaryti? Ruošdamiesi apsipirkti „Amazon“, įveskite **smile.amazon.com/ch/36-3916303** interneto adresą. Dėkojame už paramą – net ir mažiausia auka yra reikšminga ir reikalinga! Praneškite apie tai kitiems!

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
administracija@draugas.org

Ekspedicijos „Brydė per pasaulį 2018“ dalyviai aplankė „Draugą“.

J. Kuprio nuotr.

Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Los Angeles.

Brydė per pasaulį

Mes – Hollywoode!

66 kelias veda ir pro tokias egzotiškas vietas kaip ši...

Atkelta iš 1 psl

Lituanistinė ir geografinė ekspedicija savo misiją pradėjo Čikagos mieste. Keliautojus domino Čikagos lietuvių istorinės vietos, tarp jų, žinoma, ir „Draugas“, kurį jie aplankė ir nufotografavo su „Draugo“ bendradarbiais. Susipažino su pirmųjų emigrantų gyvenamaisiais rajonais ir garsiosiomis skerdyklomis, kur mūsų protėviai dirbo menkai apmokamą ir sveikatai pavojingą darbą. Užsiminta, kad apie lietuvių, dirbusius galvijų skerdyklose, rašė JAV rašytojas, Pulitzer premijos laureatas Upton Sinclair romane „Džiunglės“ (1906 m.) ir kad šiandien šis romanas įtrauktas į privalomos literatūros sąrašus JAV mokyklose. Aplankę Marquette Parką, ekspedicijos dalyviai gilinosi į „Dievo

paukštelį“ – po Antrojo pasaulinio karo iš Lietuvos pasitraukusių lietuvių gyvenimą. Autorė atkreipė dėmesį į visų lietuvių kartų išskirtinę veiklą puoselėjant lietuviybę: „Pasak lietuvių išeivių ir jų palikuonių, būtent lietuviškos bazės stiprumas: lietuviškos knygos, kaupiami archyvai, mokyklos vaikams, lietuvių teatriniai ir šokių ansambliai buvo labai reikšmingas impulsas ir naujai atvykstantiems puoselėti lietuviškumą. Gal dėl jau sukurto lietuviško gyvenimo išeivijoje ir neprisigijo prof. Kazio Pakšto pasiūlyta Dausuvos idėja – įkurti antrą Lietuvą, Dausuvą, Belize, nors jau buvo pradėtos profesoriaus derybos su to meto Belizo gubernatoriumi... Jie tikėjo grįžimo į Lietuvą po kelių ar keliolikos metų galimybe – niekas tada nemanė, kad SSRS okupacija užtruks pusę am-

žiaus. Būdami JAV, jie ruošėsi ir ruošė vaikus gyvenimui laisvoje Lietuvoje – siekė mokslų, kaupė kapitalą. Dėl to lituanistikos puoselėjimas jų buvo suvokiamas kaip saugojimas to, ko netrukus prireiks“, – sako istorikė.

Ekspedicijos maršrutas ėjo pro San Francisco, Los Angeles, Arizoną. Lietuvių ekspedicijos dalyviai lankė susitarę iš anksto, tačiau nemažą dalį lietuviškų šaknų turinčių žmonių jie sutiko tiesiog gatvėse. „Pamatę ekspedicijos dalyvių marškinėlius ir kepuraites su lietuviška simbolika bei užrašais, žmonės patys prieidavo ir kalbindavo keliautojus, pasakodami savo istorijas. Hollywoode sutiktas lietuvis iš Floridos ‘Brydės per pasaulį’ dalyviams išpareigojo išmokyti bent ketelį žodžių lietuviškai ir sakėsi stengsis atgauti žemes Lietuvoje, turėtas

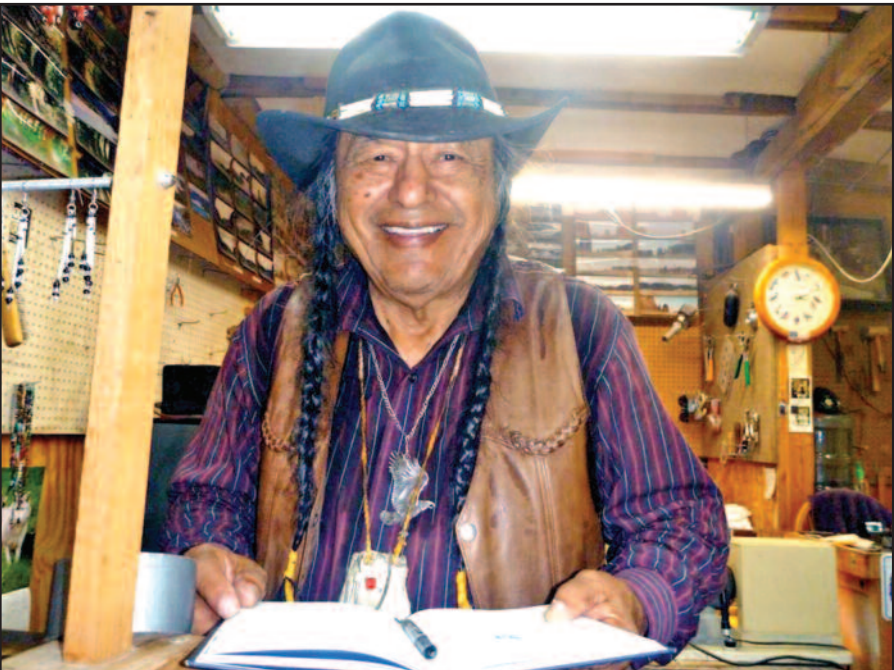
jo senelių, kažkur netoli Kėdainių... Lietuviškų šaknų turinčių JAV gyventojų dėmesį patraukdavo ir ekspedicijos dalyvių automobiliai, aplipinti lietuviškų ženklų lipdukais, papuošti vėliavomis. San Francisco ‘Brydės per pasaulį’ dalyviai buvo pakalbinti tiesiog pro automobilio langą: ‘Labas. Vilnius? Kredito unija? Sveikinimai Amerikoje’. Ši frazė tapo maloniausia staigmena Vakarinės JAV pakrantės dalyje. Sutiktasis pasirodė esąs dešimtmetį JAV gyvenantis lietuvis, jau kalbantis su pastebimu amerikietišku akcentu“, – rašo autorė.

Los Angeles ekspedicijos dalyviai susitiko su lietuvių šokių ansamblio vadove Danguole Rasutyte-Varniene, kuri neseniai su savo ansambliu buvo grįžusi iš Šimtmečio dainų šventės Lietuvoje, domėjosi lietuviškos baž-

Oatman, Arizona – dar ne visai XXI amžius...

Ekspedicijos dalyvių FB nuotr.

Susipažinome ir su indėnais.

Arizonos dykumose.

nyčios, mokyklos, kultūros centro veikla. Autorė pasidžiaugė, kad Los Angeles lietuviams talkina ir Lietuvos generalinis konsulas Californijoje Darius Gaidys.

Savo žygį kontinentinėje Amerikoje ekspedicijos dalyviai baigė vaišinguose Mindaugo ir Vilijos Gedgaudų namuose. „Mindaugo didžiausias noras buvo išgirsti žemaitišką kalbą, kurią jis girdėdavo vaikystėje dar Čikagoje, kai jo tėvas, žemaitis nuo Plungės, kalbėdavosi su savo draugu. Pasidalinti išpūdžiu, emocija, kalbos skambėjimu – ir buvo mūsų misijos paskirtis. Po pavakarojimo Los Angeles brydė nusidriekė į atokiausiai esančią valstiją – Hawaii, pamatyti ten išikūrusius lietuvius“, – baigia straipsnį Jūratė Litvinaitė.

Pagal „Delfi.lt“

Lietuvos žurnalistų sąjungos Kelionių klubo pirmininkas Gerimantas Statinis „Aukšinių vartų“ tilto fone.

Užkariavę Yosemite parko viršūnes.

SKAUTYBĖS KELIAS

X TS ūkio skiltis: Edis Leipus, Audra Lintakienė, Aras Lintakas, Taiyda Chiapetta, Ričardas Chiapetta, Robertas Vitas, Aldis Liubinskas, Vytenis Lietuvninkas, Donatas Ramanauskas, Andrius Račkauskas, Raimundas Paškauskas, Indrė Toliušytė-Thomas. Trūksta Audriaus Viktoros ir Teriuo TJ Petry.

Šimtmečio vasarai įsibėgėjus

ALĖ NAMIKIENĖ

Rako stovyklavietėje žygiuojant dažnai skambėdavo daina „Norėčiau būti toj rikiuotėj, kai mūsų tuntas atžygiuos...“ O tie tuntai – tai „Lituanica“, „Aušros Vartai-Kernavė“ ir „Nerija“, šią vasarą Rako stovyklavietėje X Tautinėje stovykloje priėmė beveik 800 svetelių. Gilias skautiškas šaknis turintys šių trijų tuntų tuntininkai – v.s.fil. Vytenis Lietuvninkas, v.s.fil. Renata Ramanauskaitė-Borucki ir j.v.s.fil. Taiyda Chiapetta nuo vaikystės užaugo Rako miškuose. Tai jų skautiškoji tėviškė – su Hawley Road, su ežeru, su prausyklomis, valgyklomis, su uodais ir paparčiais, su partizano slėptuve. Su didele meile ir darbu jie paruošė, išpuošė Raką Tautinei – sesėms ir broliams. Skautiškoje kelionėje link šios Tautinės, šalia nuolatinės veiklos savo tuntuose, matome jų, kaip vadovų didžiosiose stovyklose pavardes nuo pat VII Tautinės stovyklos. Brolis Vytenis VII TS 1988 m. buvo skautų vyčių pastovyklės viršininku, 2003 m. Jubiliejinėje stovykloje – skautų draugininku, IX TS 2008 m. – jaunesniųjų skautų pastovyklės viršininku. Sesė Renata – VII TS prit. skaučių rajone užsiėmimų vadove, 1993 m. Jubiliejinės stovyklos, irgi vykusios Rake, vadovybėje. Be to, tuo metu ji buvo „Aušros Vartų“ tunto tuntininkė, su nepaprasta tėvų – v.s. Albinos ir v.s.fil. Liudo Ramanauskų pagalba paruošusi tunto rajoną Skaučių Seserijos

pastovyklei. 2003 m. Jubiliejinėje stovykloje Renata buvo skaučių pastovyklės viršininkė. Sesė Taiyda VII TS 1988 m. buvo jūrų skaučių rajono komendantė, 1993 Jubiliejinėje – prit. skaučių/jūrų skaučių vadovės pavaduotoja, VIII TS 1998 m. – jūrų skaučių rajono viršininkė, IX TS 2008 m. – stovyklos krautuvėlės vadovės pavaduotoja, 2013 m. Jubiliejinėje stovykloje Jūros dienos komendantė.

Ruošiant Raką X Tautinei stovyklai, visų darbų koordinatorius, ruošos komiteto pirmininkas buvo v.s.fil. Donatas Ramanauskas. Prisimename, kad prieš 50 metų Donato tėvelis v.s.fil. Liudas Ramanauskas Rako stovyklavietę ruošė V Tautinei stovyklai. Donatas buvo vadovu daugumoje Sąjungos didžiųjų bei tunto stovyklų, yra sumanytojas ir vadovas to ypatingo skautiško uždavinio „Ieškonė“. Tai skautų/čių kelionė, vykstanti mieste, kur reikia atlikti įvairius uždavinius. Planavimas ir pirminiai darbai vyko kelerius metus prieš stovyklą, o šiais, paskutiniais metais, dešimtį savaitgalių visi stropiai plūso Rake atnaujindami pastatus, tiesdami kelią, ruošdami papildymą bei prieplauką prie ežero, lyginant vietas rajonams, palapinėms, o didžiojoje laužavietėje įrengti suolai net primena senosios Graikijos amfiteatrus. Donatas sako, kad ruošiant Raką šiai Tautinei stovyklai jis turėjo apie 200 bendradarbių/savanorių.

Nukelta į 10 psl.

Vieno savaitgalio darbininkai rudenį: Vytenis Lietuvninkas, Audrius Viktora, Renata Borucki, Donatas Ramanauskas, Aras Lintakas, Gilė Liubinskaitė, Petras Remeikis, Lidija Šoliūnienė ir Andrius Rasutis.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Su JAV valstybės atstovu aptarė regioninį saugumą

Vilnius (ELTA) – Lietuvos užsienio reikalų viceministras Darius Skusevičius susitiko su JAV valstybės sekretoriaus padėjėjo pavaduotoju Michael J. Murphy.

Susitikimo metu buvo aptarti regioninio saugumo iššūkiai, liepos mėnesį Briuselyje vykusio NATO vadovų susitikimo rezultatai, sutarta daugiau dėmesio skirti energetinio saugumo stiprinimui, pabrėžtas pirmaujantis Lietuvos vaidmuo įgyvendinant ener-

getikos šaltinių diversifikaciją. Vice-ministras, pasak Užsienio reikalų ministerijos pranešimo, padėjo už tvirtą JAV poziciją dėl sankcijų savo išpareigojimus nuolat pažeidinėjančiai Rusijai, taip pat dujotiekio „Nord Stream 2“ klausimu.

Tai – pirmasis M. J. Murphy, JAV valstybės sekretoriaus padėjėjo pavaduotojo, atsakingo už Europos ir Europos klausimus, vizitas Baltijos šalyse.

Atvyksta Izraelio premjeras B. Netanyahu

Vilnius (BNS) – Į Lietuvą šią savaitę atvyksta Izraelio premjeras Benjamin Netanyahu.

Tai – pirmasis Izraelio ministro pirmininko vizitas Lietuvoje.

Atvykstantis Izraelio vyriausybės vadovas Vilniuje susitiks su Lietuvos, Latvijos ir Estijos premjerais, prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Lietuvos žydų bendruomene.

Lietuva yra tarp tvirčiausių diplomatinį Izraelio rėmėjų Europoje, tačiau paskutiniu metu turi vis dažniau laviruoti tarp išsiskiriančių ES ir JAV pozicijų.

Lietuva laikosi bendros ES pozicijos nepripažinti Jeruzalės Izraelio sostine, kol neišspręstas konfliktas su palestiniečiais, ir kartu su kitomis ES šalimis remia Izraelio ir JAV kritikuojamą susitarimą su Iranu dėl jo branduolinės programos.

Be tarptautinių santykių aktualijų Lietuva siekia stiprinti dvišalį bendradarbiavimą saugumo, gynybos, kibernetinio saugumo klausimais.

Dvišalių santykių darbotvarkėje taip pat yra Lietuvos žydų istorijos at-

B. Netanyahu yra litvakų palikuonis.

The Nation nuotr.

minimas. Su Lietuvos žydais Izraelio premjeras vizito metu ketina susitikti Vilniaus sinagogoje.

Prieš Antrąjį pasaulinį karą Lietuvoje gyveno per 200 tūkst. žydų, bet daugiau kaip 90 proc. iš jų buvo nužudyti per nacių okupaciją.

Šiuo metu Lietuvoje gyvena apie 3 tūkst. žydų. Lietuva siekia stiprinti ryšius ir su visame pasaulyje gyvenančiais litvakais – žydais, kilusiais iš istorinių Lietuvos žemių.

B. Netanyahu taip pat turi litvakiškų šaknų – jo senelis yra gimęs Krėvoje, dabartinėje Baltarusijoje.

Siūlo surengti karinį paradą

Vilnius (ELTA) – Seimo narys Laurynas Kasčiūnas kreipėsi į krašto apsaugos ministrą Raimundą Karoblį ir kariuomenės vadą gen. lt. Joną Vytautą Žuką prašydamas įvertinti galimybę lapkričio 23 d., minint Lietuvos kariuomenės dieną ir Lietuvos kariuomenės atkūrimo 100-ąsias metines, arba 2019 m. vasario 16 d., minint pirmojo Lietuvos kariuomenės parado Kaune šimtmetį, surengti Lietuvos kariuomenės paradą, kuriame dalyvautų ir karinės technikos priemonės, Lietuvos kariuomenės kariai su istorine apranga ir ginkluote, taip pat Lietuvoje dislokuoto NATO priešakinųjų pajėgų bataliono kariai.

„Toks paradas turėtų atspindėti

šalies ginkluotųjų pajėgų istoriją, skatinti pasididžiavimą savo kariuomene bei patriotizmą. Tai ypač svarbu pasikeitusios geopolitinės ir saugumo situacijos kontekste. Nes būtent Lietuvos narystė NATO, gynybinių pajėgumų stiprinimas yra tapę priešiškos propagandos, kuria siekiama sukelti visuomenės nepasitikėjimą, abejones ir palaužti jos valią gintis, taikiniais. Tuo metu kariuomenės paradas, jo kuriamas pasididžiavimo savo valstybe ir jos kariuomene jausmas kaip tik stiprintų žmonių valią gintis, ypač tarp jaunimo“, – teigia L. Kasčiūnas. Panašūs kariniai paradaai iškilmingų švenčių metu rengiami ir kitoje Europos šalyse.

Valstybės himno negiedojo 60 proc. gyventojų

Vilnius (ELTA) – Nei šventinės šimtmečio sulaukusios Lietuvos nuotaitos, nei lietuvius iš viso pasaulio sukvietusi Dainų šventė, nei beveik visų žiniasklaidos priemonių ir įvairių įstaigų bei institucijų raginimai nesukėlė noro aktyviau giedoti Lietuvos valstybės himną per Mindaugo karūnavimo šventę liepos 6-osios vakarą. Patriotiniai jausmai buvo apėmę tik keturis iš dešimties (40 proc.) suaugusių šalies gyventojų – 21 val. jie giedojo Lietuvos valstybės himną („Tautiška giesmė“) kartu su kitais lietuviais pasaulyje, o kiek daugiau nei pusė (57

proc.) apklaustųjų atsakė, kad jie to nedarė. 3 proc. respondentų neatsakė į šį klausimą.

Atliktos apklausos duomenimis, per Mindaugo karūnavimo dieną Lietuvos himną kiek daugiau giedojo moterys (44 proc.), nei vyrai (34 proc.), 18-29 metų jaunimas (-49 proc.), rajonų centrų ir mažesnių miestų gyventojai (49 proc.), respondentai su aukštesniu išsilavinimu (53 proc.) bei didžiausiomis šeimos pajamomis per mėnesį – per 1000 eurų (47 proc.), besimokantis jaunimas (63 proc.), vadovai (59 proc.) bei specialistai ir tarnautojai (51 proc.).

Nemato branduolinės programos sustabdymo

Viena (BNS) – Junginių Tautų (JT) Tarptautinė atominės energetikos agentūra (TATENA) sako nematanti jokių požymių, kad Šiaurės Korėja būtų nutraukusi savo branduolinę veiklą, nepaisant savo pažadų imtis Korėjos

pusiasalio denuklearizavimo.

„KLDR (Šiaurės Korėjos) branduolinės programos tęsimas ir tolesnė plėtra bei su tuo susiję KLDR pareiškimai yra priežastis rimtai susirūpinti“, – sakoma TATENA pareiškimе.

Rusija pradėjo karines pratybas

Maskva (BNS) – Rusijos gynybos ministras Sergejus Šoigu pareiškė, kad šalies rytuose rusų kariuomenė, drauge su kinų ir mongolų kariais, pradėjo rengtis didelėms karinėms pratyboms – didžiausiam galios demonstravimui per beveik 40 metų.

S. Šoigu sakė, kad prasidėjo penkias dienas trukusiančios pratybos, per kurias bus rengiamasi kitą mėnesį vyksiantiems manevrams „Vostok 2018“ (Rytai 2018). Pasak ministro, artėjančios pratybos bus didžiausios nuo surengtų Sovietų Sąjungoje 1981 metais.

Mokymuose gali apsilankyti prezidentas Vladimiras Putinas.

Anot S. Šoigu, Tolimuosiuose Rytuose ir Sibire vyksiančiose pratybose dalyvauja kariuomenė, oro pajė-

gos ir karinis jūrų laivynas. Jis pridūrė, jog prie rusų karių prisidės karių iš Kinijos ir Mongolijos.

Rusijos kariuomenė didina savo karinių pratybų mastą ir dažnumą, tvyrant įtampai su Vakarais. Maskva taip pat išplėtė karinius saitus su Pekinu.

Abi šalys neseniai surengė virtualią bendrą mokymų, įskaitant praėjusią vasarą įvykusias pratybas Pietų Kinijos jūroje ir karinių laivynų manevrus Baltijos jūroje.

Rusija ir Kinija taip pat užmezgė, jų žodžiais, „strateginę partnerystę“ ir drauge pareiškė prieštaraujančios „vienpoliui“ pasauliui, taip vadindamos tariamą Jungtinių Valstijų dominavimą pasaulyje.

JAV išdavė Vokietijai buvusį nacių sargybinių

New Yorkas (BNS) – Paskutinis įtariamasis Antrojo pasaulinio karo nusikaltėlis buvo suimtas savo namuose New Yorke ir išgabentas į Vokietiją.

95-erių buvęs koncentracijos stovyklos sargybinis Jakiw Palij buvo išsiųstas praėjus 25 metų po jo pirmos akistatos su tyrėjais, kurie domėjosi jo praeitimi. Jis prisipažino, kad pateko į JAV, melagingai pareiškęs, jog Antrojo pasaulinio karo laikais ūkininkavo ir dirbo gamykloje.

J. Palij ilgus metus gyveno Jungtinėse Valstijose dirbdamas dokumentų rengėju, o vėliau išėjęs į pensiją, tačiau beveik prieš tris dešimtmečius tyrėjai aptiko jo vardą viename sename nacių sąrašė

Vienas teisėjas 2003-aisiais atėmė iš J. Palij pilietybę už dalyvavimą prieš žydų civilius nukreiptuose veiksmuose būnant ginkluotu sargybiniu Travnikų koncentracijos stovykloje nacių okupuotoje Lenkijoje.

Rusijos programišiai taikėsi į JAV organizacijas

Washingtonas (ELTA) – Tie patys Rusijos programišiai, kurie mėgino kištis į JAV prezidento rinkimus, taikėsi ir į JAV veikiančias konservatyvių pažiūrų idėjų kalves, teigia JAV programinės ir techninės įrangos gamintojo „Microsoft“ prezidentas.

Gavusi teismo įgaliojimą, bendrovė praėjusią savaitę užblokavo šešias su tokiais mėginimais susijusias apgaulingas interneto svetaines. Tarp jų buvo ir interneto svetainė, imitavusi JAV Senato tinklalapį.

Čia pasidarbavo programišiai, susiję su Rusijos kariuomenės padaliniu, anksčiau vadintu Vyriausiąja žvalgy-

J. Palij sulaukomas savo namuose – perduotas Vokietijos teisėsaugai. New York Post nuotr.

Teismas įsakė jį išsiųsti iš šalies, bet Vokietija, Lenkija, Ukraina ir kitos šalys atsisakė priimti J. Palij, taigi, jam teko ir toliau gyventi nežinioje.

Jo buvimu New Yorke piktingos žydų bendruomenė, dažnai rengusi protestus.

J. Palij dirbo Travnikuose 1943-aisiais – tais pačiais metais ten buvo išžudyta 6 tūkst. stovyklos kalinių ir dešimtys tūkstančių kitų sulaikytųjų okupuotoje Lenkijoje.

bos valdyba (GRU).

Užblokuotosios interneto svetainės veikė tokiu principu: siekta, kad žmonės manytų, jog spaudžia atitinkamų politinių grupių administruojamas nuorodas, tačiau iš tiesų jie būdavo nukreipiami į programišių sukurtas apgaulingas interneto svetaines. Tai leisdavo programišiams pasisavinti vartotojų slaptažodžius ir kitą informaciją.

Viena iš tokių svetainių imitavo Tarptautinio respublikonų instituto svetainę. Specialistų teigimu, programišių taikiniu gali tapti bet kas, nepritariantis V. Putinui.

Argentiniečiai palieka Bažnyčią

Buenos Aires (ELTA) – Dėl nesenai įsigaliojusio abortų draudimo tūkstančiai argentiniečių pradėjo pasitraukimo iš Bažnyčios procedūrą. Laicistinė iniciatyva pavadinimu „Apostasia colectiva“ („Bendras išsižadėjimas“) tam septyniuose šalies miestuose įsteigė konsultacijų centrus. Organizacija, jos pačios teigimu, nori pareikšti, kad Bažnyčia neatstovauja argentiniečių daugumai, nors būtent

taip teigia.

Argentinos Senatas rugpjūčio 9-ąją atmetė įstatymo projektą dėl abortų legalizavimo. Neštumo nutraukimo legalizavimui atkakliai priešinosi Katalikų bažnyčia. Argentinoje nėra valstybinės religijos, tačiau katalikybė turi privilegijuotą teisinį statusą.

Kad paliktų Bažnyčią, krikštyti piliečiai apie savo sprendimą turi pranešti raštu.

VERSLO NAUJIENOS

Lietuviškai šnekėsime su telefonais ir robotais

Vilniaus universiteto (VU) Filologijos fakultete lingvistai ir informacinių technologijų specialistai pristatė lietuvių šneka valdomų paslaugų plėtros projektą LIEPA 2. Juo siekiama kuriant atėities skaitmeninius produktus lietuvių šneka valdomas mobiliąsias paslaugas, padidinti lietuvių kalbos vartojimą elektroninėje terpėje.

Pasak projekto vadovo dr. Audriaus Valotkos, jei norime, kad lietuvių kalba klestėtų, jai reikia atrasti vietą elektroninėje erdvėje. „Kalbai, kuri neapsigyvena technologijose, greitai nutiks tai, kas nutiko toms kalboms, kurios nesuspėjo į Gutenbergro spaudos epochą – jos liko istorijos parašėje”, – projekto reikšmę nusakė A. Valotka.

Pasak VU Duomenų mokslo ir skaitmeninių technologijų instituto profesoriaus Laimučio Adolfo Telksnio, prakalbinti kompiuterius lietuviškai mokslininkai siekia jau 50 metų. Būtent prieš tiek laiko kilo ir mokslinę pažangą skatinantys klausimai: ar mašina taps protingu daiktu, ar ji kada nors galės būti žmogaus pašnekovu?

Ir iš tiesų atsakymą šiandien jau girdime. Renginyje robotas NAO taisyklinga lietuviška kalba pasveikino visus susirinkusius paminėti darbų pradžią. „Išmokykite mane su jumis bendrauti šnekant lietuviškai”, – prof. L. Telksnio ir dokt. Lino Aidoko parengtą pranešimą pasakė jis.

Projekte darbuojasi trys ekspertų grupės: atpažintuvo (vadovas prof. Laimutis Adolfas Telksnys), garsyno (vadovas prof. Vytautas Kardelis) ir sintezatoriaus (vadovas doc. Pijus Kasparaitis).

Atpažintuvo programa naudosis didele, 1000 valandų ir kelių tūkstančių balsų lietuvių šnekos duomenų baze, kurią galima palyginti su garsų ir žodžių biblioteka.

Pasak prof. L. Telksnio, skambintuvas leis skambinimo funkcijas valdyti balsu, pavyzdžiui, kai yra tamsu

ir nematyti ekrano, arba žmogus galės valdyti kompiuterius ir robotus būdamas nutolęs nuo jų kelių metrų atstumu.

Doc. Pijaus Kasparaičio vadovaujama grupė tobulins ankstesniame LIEPOS projekto etape sukurtą lietuvių natūralios šnekos sintezatorių, jau dabar naudojamą keliuose naujienų portaluose, ir sukurs akliems skirtą sintezatoriaus versiją, veikiančią mobiliojoje aplinkoje.

Lietuvių šnekos sintezatoriaus teikiamomis paslaugomis galės naudotis ne tik aklieji. Skaitytuvas, balsu skaitantis mūsų pasirinktas žinias internete, suteiks galimybę pailsinti akis arba naujienų klausytis vairuojant, einant pakeliui namo ar esant tamsioje patalpoje.

„Bus galima klausytis ne tik tekstų portaluose, bet ir bet kokio kompiuteriu užrašyto paskaitų konspekto ar kito panašaus asmeninio teksto. Pasinaudoti teksto įgarsinimo paslauga svetainėje RoboBraille.org ir susisintezuoti turimus asmeninius tekstus”, – pasakojo doc. P. Kasparaitis.

Siekiamo, kad projekto LIEPA 2 metu sukurtais paslaugomis nemokamai galėtų kasdien naudotis mokiniai, studentai, verslo atstovai, aklieji ir apskritai kiekvienas visuomenės narys.

Projekto metu bus sukurtos šios paslaugos:

- interaktyvus humonoidinis robotas, ugdantis moksleivių gebėjimus priimti strateginius sprendimus;
- šneka valdomas telefono skambintuvas;
- šneka valdomas taksi iškviestuvas;
- mobilioji sistema, kompiuterių ekranuose rodomą informaciją akliems ir silpnaregiams skaitanti balsu;
- interneto naujienų skaitytuvas, kai vartotojas pageidavimus pareiškia šnekėdamas;
- tarpkalbinis lietuvių–kinų kalbų komunikatorius.

Vilniaus universiteto inf.

Popiežiaus viešnagė žada papildomą pelną

Rudenį Lietuvoje paprastai senkant turistų srautui, šiemet dalis viešbučių ir kitų apgyvendinimo įstaigų gali tikėtis didesnio pelno dėl popiežiaus Pranciškaus vizito rugsėjį.

Nakvynės jau dabar dairosi tikintieji iš užsienio valstybių, daugiausia – Lenkijos, o kai kuriuose viešbučiuose užsakyti jau visi kambariai, netgi sudaromi laukiančiųjų sąrašai, jei kas nors nuspręstų neatvykti.

Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijos (LVRA) prezidentė Evalda Šiškauskienė teigia, kad vis dėlto, nors vieni viešbučiai nebesutalpina visų norinčiųjų apsistoti, kitų savi-

ninkai kol kas stokoja klientų.

„Vilniaus centre, Senamiestyje viešbučiai toms dienoms užsakyti. Susijudimas dėl atvyksiančio popiežiaus juntamas jau seniai. Tačiau toliau nuo miesto centro esantys viešbučiai nepastebėjo ypatingo klientų susidomėjimo”, – sakė E. Šiškauskienė.

Kaune laisvų vietų galima rasti toliau nuo centro esančiose apgyvendinimo įstaigose arba brangesniuose, labiau verslo atstovams skirtuose viešbučiuose.

Primenama, kad popiežius Pranciškus Lietuvoje lankysis rugsėjo 22–23 dienomis.

BNS

SGD laivo išpirkimas atpigins išlaikymą

Vyriausybinei Ekonominės infrastruktūros plėtros komisijai nutarus, kad valstybė po 2024 metų iš Norvegijos bendrovės „Hoegh LNG” išpirks Klaipėdos suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) terminalo laivą–saugyklą „Independence”, energetikos ministras sako, jog tai sumažintų jo išlaikymo kaštus maždaug trečdaliu.

„Jeigu šiuo metu SGD infrastruktūrai sumokame 66 mln. eurų, tai minimum mažintų 23 mln., galbūt iki 35 mln. eurų. Šis sprendimas leidžia sumažinti terminalo išlaikymo kaštus maždaug trečdaliu”, – sakė energetikos ministras Žygimantas Vaičiūnas.

Tačiau, pasak jo, gali būti perkamas ir kitas laivas, jei jo kaina būtų mažesnė nei „Independence”.

„Laivo kaina yra nuo 120 iki 160 milijonų eurų. Aišku, „Klaipėdos nafta” užtikrino, kad jie bet kokiu atveju nupirks tuo metu konkurencingiausią laivą, tai yra, už geriausią kainą. Tai yra nebūtinai kalbame apie šio laivo

SGD terminalą šalies vyriausybė nutarė išpirkti. Sarmatai.lt nuotr.

įsigijimą”, – teigė ministras.

Ekonominės infrastruktūros plėtros komisijos vertinimu, laivo išpirkimas bus ekonomiškai naudingiausias ir strategiškai tvariausias pasirinkimas Lietuvai. Jis užtikrins konkurencingas dujų kainas ir mažiausią terminalo išlaikymo kainą ateityje.

Vyriausybės komisija, be laivo išpirkimo, taip pat svarstė terminalo ilgalaikę nuomą po 2024 metų.

„Mano vyriausybė”

Prekybininkams suteiks dvi laisvas dienas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras Linas Kukuraitis prekybos įmonių asociacijos ir darbuotojų profesinių sąjungų atstovams pasiūlė pradėti derėtis dėl nedarbo per dvi svarbiausias švenčių dienas – pirmąją Kalėdų dieną ir pirmąją Velykų dieną.

Pasak ministro, jeigu tokia praktika pasiteisintų, ateityje būtų galima tartis dėl didesnio skaičiaus švenčių

dienų, per kurias prekybos įmonių darbuotojai turėtų laisvas dienas, arba derėtis dėl darbuotojams laisvų sekmadienių.

Darbo kodekse nurodoma, kad švenčių dieną dirbama tik su darbuotojo sutikimu, išskyrus atvejus, kai dirbama pagal suminę darbo laiko apskaitą ar kolektyvinėje sutartyje nustatytais atvejais.

ELTA

BMW atšaukia 323 700 automobilių

Vokietijos prabangių automobilių gamintoja BMW patvirtino Europoje atšaukianti 323 700 automobilių dėl netinkamo komponento, dėl kurio varikliai gali užsidegti.

Maždaug trečdalis – 96 300 – sugadintų transporto priemonių yra Vokietijoje, o 75 000 – Didžiojoje Britanijoje.

Dar 23 500 tokių automobilių esama Prancūzijoje ir 24 700 – Italijoje.

Automobilius Europoje nuspręsta

atšaukti po to, kai bendrovė buvo priversta susigrąžinti daugiau negu 100 000 automobilių iš Pietų Korėjos dėl minėtos problemos.

BMW taip pat turėjo atsiprašyti dėl daugiau negu 30 užsidegusių transporto priemonių. BMW teigia, kad kol kas neįvertino atšaukimo išlaidų, nes jos priklausys nuo to, kokiam kiekiui automobilių po patikrinimų prireiks keisti netinkamą komponentą.

ELTA

„Harley-Davidson” gamins elektrinius motociklus

Neseniai į konfliktą su JAV prezidentu Donald Trump įšivėlęs motociklų gamintojas „Harley-Davidson” ieško naujų pajamų šaltinių bei pradės gaminti elektrinius motociklus.

Nors „Harley-Davidson” yra žinoma dėl savo motociklų garsiais varikliais, bendrovė kitais metais pristatys elektrinį motociklą „LiveWire”, kuris neturės nei pavarų, nei sankabos. Po pirmojo elektrinio motociklo pristatymo įmonė žada plėsti liniją toliau.

Be to, „Harley-Davidson” miestuose atidarys daugiau mažesnių parduotuvių.

Augant pardavimams Azijo-

je, „Harley-Davidson” teigė kurianti pigesnius mažesnius motociklus su 250-500 kubinių centimetrų varikliais. Tačiau tuo pat metu įmonė patvirtino neturinti jokių planų mažinti didelių motociklų gamybos apimtis.

Prieš mėnesį „Harley-Davidson” pavadinimas atsidūrė žiniasklaidos antraštėse po sprendimo dėl prekybos konflikto iškelti dalį gamybos iš JAV.

D. Trump dėl šio sprendimo užsi puolė bendrovę bei grasino, kad įmonės laukia didžiuliai mokesčiai, jei ši turi planų užsienyje pagamintus motociklus parduoti atgal į JAV.

BNS

„Apple” nubausta už vartotojų klaidinimą

Australijos federalinis teismas skyrė Jungtinių Valstijų technologijų milžinei „Apple” 9 mln. Australijos dolerių (6,6 mln. JAV dolerių) baudą dėl vartotojų klaidinimo parduodant gendančius „iPhones” ir „iPads”.

Australijos konkurencijos ir vartotojų komisija (ACCC) 2017 metų pavė „Apple” į teismą dėl minėtų išmaniųjų įrenginių trūkumų. „Apple” pasiūlė kompensacijas maždaug 5

tūkst. klientų, kurie patyrė nuostolių dėl gedimo, vadinamo „klaida 53” (error 53).

Remiantis teismo pranešimu, jeigu žmonės perka „iPhone” arba „iPad” iš „Apple” ir šie įrenginiai sugenda dėl programinės įrangos klaidų, pirkėjai turi teisę gauti grąžinamąją išmoką. Jie taip pat turi teisę į naują įrenginį.

„Verslo žinios”

Euro ir kitų valiutų santykiai (2018 metų rugpjūčio 22 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,87 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,64 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,67 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,11 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,58 €

Šimtmečio vasarai įsibėgėjus

Frank Rakas (v.) praneša apie savo dovaną. Kairėje stovi V. Pavilčius, šalia F. Rako sėdi Mil-da Budrienė, kitoje pusėje Biežienė ir Stasys Budrys.

Atkelta iš 7 psl.

Rako stovyklavietei jau 62 metai. Beveik užmaršty yra tos pirmosios dienos, kai jungtinis Čikagos skautų tėvų komitetas – K. Palčiauskas, V. Pavilčius ir J. Sakalauskas – pradėjo ieškoti vietos nuosavai stovyklavietei. Prie jų prisijungė skautininkai dr. Stasys ir dr. Milda Budriai, kurių pažįstamas Amerikos lietuvis, vaistinin-kas Frank Rakas 1956 m. birželio 2 d. perleido Čikagos lietuviams skautams 80 akrų žemės plotą prie Custer mies-telio, Michigan valstijoje. Po mėnesio, liepos 8–27 d. Rako stovyklavietėje jau vyko pirmoji „Lituanicos“ tunto „Ža-liakalnio“ ir „Aušros Vartų“ tunto „Dainavos“ stovyklos. Viršininkai – ps. Vytautas Černius ir s. Angelė Kar-nienė. Per tą vieną mėnesį prieš sto-vyklą skautų tėvai suspėjo iškasti šu-linį, suręsti virtuvės bei sandėlio pa-status!

Metams bėgant sparčiai didėjo skautų gretos, sekma dieniais jauni-mas vos tilpo Jaunimo centre, į sto-vyklą išvažiuodavo kelių autobusų vir-

tinė, o Rake augo pastatai. Virtuves ir valgyklas savo rajonuose pastatė „Li-tuanicos“ tuntas (t-kas s. Kazys Cijūnė-lis, 1965 m.), „Kernavė“ (t-kė v.s. Vanda Aleknienė, 1966 m.), „Aušros Vartai“ (t-kė v.s. Regina Kučienė, 1967 m.), „Ne-rija“ (t-kė j.s. Aldona Jovarauskienė, 1970 m.), dr. J. Ramonio iniciatyva 1975 m. buvo pastatyta ambulatorija, o šiais metais „Aušros Vartų“ rajone pastatyta nauja, didžiulė prausykla, „Nerijos“ ra-jone – naujas sandėlis.

Lietuviškosios skautybės šimtmečio trys Tautinės stovyklos jau praeity... Labai malonu buvo stebėti jas iš tolo in-terneto pagalba. Tiek daug skautiško lietuviško jaunimo, tiek šypsenų ir grožio. Ir tos ilgos rikiuotės, kaip ir se-nais laikais Rake, tik žengia, tik žengia, ir net daina skamba... Didžiojo savait-galio metu parado gale „žygiuoja“ ar tė-velių ant rankų nešami baltašipsiai liepsnelės ir giliukai – antroji, trečio-ji karta... Tarp šimtų nuotraukų in-ternete pasigedau vienos – kas užkėlė Rako vartus paskutinę X TS dieną... Iki kitos!

Prie X Tautinės stovyklos vartų: Maya, Ričardas, Taiyda ir Ariana Chiapetta.

Vytenis Lietuvninkas su sūnumis ir dukra darbavosi X TS.0

Lietuvių kalbos ir kultūros centras pakvietė pokalbui apie tai, kaip išlikti lietuviu pla-čiame pasaulyje. Organizatorių nuotraukos

Dar kartą apie lietuvišką tapatybę

Netylant kalboms apie emigrantus, lietuviškosios tapatybės krizę ir glo-balią Lietuvą, Lietuvių kalbos ir kul-tūros centras (LKKC) Lietuvos nacio-nalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Valstybingumo erdvėje organizavo at-virą diskusiją „Kaip išsaugoti lietu-viškąją tapatybę pasaulyje“.

Diskusijoje dalyvavo SEB banko direktoriaus patarėjas, ekono-mistas Gitanas Nausėda, Lie-tuvių kalbos ir kultūros centro va-dovė Vilma Leonavičienė, „Gintarė-lio“ lituanistinės mokyklos mokyto-ja Jekaterina Bertašienė, Nyderlan-dų lietuviškos mokyklėlės „Malūnė-lis“ mokytoja Laimutė Tiškusvienė, lietuvių tapatybės tyrinėtoja, lietuvių kalbos mokytoja, kitakalbių dėstytoja Birutė Grašytė, Vilniaus lietuvių namų lietuvių kalbos mokytoja, ki-takalbių dėstytoja Greta Botyriūtė, lietuviškų šaknų turintis argenti-nietis, studentas Giuliano Volpe Gri-lauskas.

Kaip ir kiekvienais metais, rug-pjūtį LKKC organizuoja lietuvių kal-bos ir kultūros vasaros kursus, tad Valstybingumo erdvėje susirinko marga auditorija – nuo Kinijos iki Ar-gentinijos. Kai kurių kursų dalyvių šaknys lietuviškos, tačiau nemaža da-lis jų, net ir neturėdami etninio ryšio su Lietuva, domisi mūsų šalies kul-tūra ir noriai mokosi lietuvių kalbos.

V. Leonavičienė pabrėžė, kad kiekvienas kursų dalyvis – vis nau-ja jaudinanti istorija apie ryšius su Lietuva. Kai kuriems jų LKKC kursai yra pirmoji pažintis su Lietuva, apie

kurią jie iki tol yra girdėję tik iš se-nelių ar prosenelių pasakojimų.

Diskusijos dalyviai dalijosi min-timis ir apie tai, kuo išskirtinė ir įdo-mi Lietuva gali būti pasaulio kon-tekste. Be mūsų gamtos, G. Nausėda išskyrė Lietuvos dinamiškumą – ma-žai šalių galėtų prilygti mums tuo, kaip greitai Lietuvoje keičiasi ir ple-čiasi miestai, ypač Vilnius.

Klausytojai taip pat aktyviai iš-i-traukė į diskusiją. JAV augusi Elena Bradūnaitė-Aglinskienė pabrėžė, kad tiek dvikalbėse, tiek ir lietuviškose šeimose užsienyje nėra lengva per-duoti kalbą ir kultūrą jaunajai kartai. Ji prisiminė savo tėvus, kurie kas-dien grįžusių iš mokyklos vaikų pra-šydavo viską, ką per dieną išmoko, pakartoti lietuviškai.

Nacionalinės bibliotekos Litua-nistikos skyriaus vyriausioji metodi-ninkė-tyrėja Dalia Cidzikaitė atkrei-pė dėmesį į tai, kad svarbu, jog ne tik jaunimas, bet ir vyresnio amžiaus lie-tuviai turėtų galimybę prisiliesti prie savo šaknų.

Renginio pabaigoje kursų daly-viai perskaitė savo mintis apie tai, ką jiems davė šių metų renginys. B. Grašytė pasidžiaugė, kad viename iš skaitytų tekstų buvo teisingai sudė-ti visi skyrybos ženklai ir nebuvo ra-šybos klaidų, nors jo autorė Lietuvoje lankosi pirmą kartą.

Tai teikia vilties, kad LKKC kur-sai ir toliau veiksmingai supažin-dins jaunąją pasaulio lietuvių kartą ir visus, besidominčius mūsų šalimi, su lietuvių kalba ir kultūra.

www. lnb.lt

Valstybingumo erdvėje susirinko marga auditorija – nuo Kinijos iki Argentinos.

MANO VIRTUVĖ

Legendinis „Palangos varškėtis“

Galbūt kas nors iš mūsų skaitytojų prisimena šį kepinį – jis ypatingai būdavo skanus Palangoje, cukrainėje prie Ronžės upės Basanavičiaus gatvėje. Tai senovinis plokštainis trapiu pagrindu ir puriu varškės sluoksniu su razinomis.

- Reikės:
- Trapiai tešlai –**
100 g (3,5 oz) minkšto sviesto
1/2 puodelio cukraus
1 kiaušinio
1 puodelio + 1 kupino šaukšto miltų
1 šaukšto marmelado
žiupsnio cinamono
- Varškės masei –**
5 kiaušinių
1 puodelio varškės
100 g (3,5 oz) sviesto
1/2 puodelio cukraus
1 šaukšto (nubraukto) miltų
nepilno puodelio razinų
kupino šaukšto apelsinų džemo

Paruošti tešlą. Minkštą sviestą ištrinti su cukrumi, įmušti kiaušinį, gerai išmaišyti. Suberti persijotus miltus ir užminkyti tešlą. Iškočioti ją piršto storumo sluoksniu ir perdėti į apvalią 22 cm (8–9 colių) skersmens kepimo formą.

Kepti iš anksto iki 200 C (390 F)

įkaitintoje orkaitėje apie 10–15 minučių, kol gražiai pagels.

Iškeptą tešlos lakštą išimti iš orkaitės, atausinti, aptepti marmeladu ir pabarstyti cinamonu.

Atskirti trynius nuo baltymų. Varškės masei skirtą sviestą, varškę ir 2/3 kiekio cukraus ištrinti iki purios masės.

Pamažu įmaišyti trynius, sudėti nuplautas ir nusausias razinas bei apelsinų džemą. Visą išmaišyti. Baltymus su likusiu cukrumi išplakti iki standumo.

Į varškę dalimis dėti išplaktus baltymus ir šaukštą persijotų miltų, at-sargiai maišant.

Taip paruoštą varškės masę sukrėsti ant trapaus pagrindo, išlyginti paviršių ir kepti 180 C (350 F) temperatūroje dar 25–30 min..

Iškeptą plokštainį praausinti for-moje, tuomet perdėti ant grotelių ir galutinai atvėsinti.

Skanaus!

Jūsų Indrė

„Vasara“ – prie jos rikiuodavosi eilės.

Legendos: Palangos kavinės ir restoranai

Kurortinis miestas nuo seno garsėjo ir savo restoranais, užėigomis, kavinėmis. Kiekvienas palangiškis žino, kad pirmasis miesto restoranas – **Kurhauzas**. Dar Palangos viešosios bibliotekos vedėjo pavaduotoja Audronė Lukauskytė savo 1999 metų „Atsiminimuose“ rašė, jog žodis „kurhauzas“ vieniems atmintyje išlikęs kaip „senosios ir romantiškos Palangos prisiminimas, kitiems – jaunystės šėlsmo vieta, tretiesiems – ištisas vardynas.“

Šis restoranas, kuriame veikė ir biliardo bei žaidimų salė, pirmuosius lankytojus pasitikti galėjo dar XIX amžiuje. Dabar po 2002 metų gaisro atstatytas Kurhauzas yra vienas iš pagrindinių kultūros židinių. Visgi be savo pirmojo, Palanga įvairiais istorinio laikotarpio periodais garsėjo ir kitomis vietomis, kur žmonės galėjo išgerti puodelį arbatos ar išlenkti vieną kitą bokalą alaus.

Pieno kavinė. Pasak V. Liachovičiaus, ši kavinukė buvo įsikūrusi Birutės alėjos ir J. Basanavičiaus gatvės kampe. Viena jos dalis (matoma nuotraukoje) stovėjo ant kranto, kita – terasa – veikė virš Ronžės upelio. Sklando legenda, kad iki Antrojo pasaulinio

karo čia veikė pirmą alaus daryklą Lietuvoje įkūrusių brolių Šadauskų alaus baras.

Restoranas „Jūra“. Viena populiariausių vietų, kurioje privalėjo apsilankyti kiekvienas į Palangą atvažiuojęs poilsiautojas. Šio prestižinio restorano direktorius buvo gerai žinomo palangiškio Sauliaus Žulkaus tėvas. Sklando kalbos, kad čia apsilankydavo tik tie, kurie turėjo pinigų.

Restoranas „Vasara“. Kaip ir „Jūra“, ši vieta taip pat buvo viena iš poilsiautojų labiausiai lankomų. Be abejonės, didelę įtaką darė ir neįprastas Aleksandro Eigirdo suprojektuotas „Vasaros“ pastatas. Tiesa, saulės kepinamą vasaros dieną išsėdėti stikliniame restorane galėjo ne kiekvienas. Nepaisant to, ilgos žmonių eilės čia buvo įprastas reiškinys.

Kavinė „Banga“. Veikusi sovietmečiu vasaromis, ji vasarotojams buvo viena iš populiariausių pasilinksmino vietų. 2015 metais nugriautas pastatas architektų laikytas vienu iš unikalesnių statinių. Anksčiau „Banga“ dažnai buvo fotografuojama kurortą reprezentuojantiems atvirukams.

vakarinepalanga.lt

Restoranas „Pajūris“ išsiskyrė tuo, jog veikė ant jūros kranto, maždaug ties dabartine Kastyčio gatve. Pasak Palangos kurorto muziejaus direktoriaus Viktoro Jūraičio Liachovičiaus, prie stalo sėdinti linksma kompanija įamžinta Pirmosios Lietuvos Respublikos laikais.

Palangos kurorto muziejaus fondų nuotraukos

ATLANTIC ExpressCorp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos **708-907-3000**

Sėkite savo siuntas: AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas **8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455**

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rita
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėja
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60701
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarti galima angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Kviečiame į 111-ųjų seselių kazimieriečių vienuolijos įkūrimo metinių ir muziejaus pašventinimo iškilmes.** Eucharistinė padėkos liturgija vyks rugpjūčio 25 d., šeštadienį, 9:30 val. r. Šv. Kazimiero koplyčioje (2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL), dalyvaujant mons. Michael M. Boland. Po to bus vaisės. Apie dalyvavimą prašoma pranešti Dainai Čyvienei iki rugpjūčio 15 d. tel. 773-349-8064 arba el. paštu: dcyvas@ssc2601. paštu: dcyvas@ssc2601.

■ **Jaunimo centro Koplyčios komitetas tęsia šv. Mišias,** kurios vyks kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį. Rugpjūčio 26 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Jaunimo centro Jėzuitų koplyčioje kunigas Jaunius Kelpšas aukos šv. Mišias už a. a. Liudviką Kaminskaitę-Kelpšienę ir buvusį Jaunimo centro valdybos bei tarybos narį a. a. Antaną Paužuoį. Maloniai kviečiame visuomenę atvykti pasimelsti už mirusiuosius. Po šv. Mišių bus vaisės kavinėje. Adresas: 5620 S. Claremont Ave., Chicago IL 60636.

■ **Organizuojama kelionė autobusu į Friendship Botanic Gardens, Michigan City, Indiana,** kur rugsėjo 23 d. 1 val. p. p. vyks Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 100-mečio paminėjimo šventė. Autobusas išvyks 10:30 val. r. Norinčius juo keliauti prašome kreiptis į Aušrelę Sakalaitę tel. 630-243-6302.

■ **Sutvirtinimo sakramentą Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje (Lemont, IL) š. m. spalio 7 d. 1 val. p. p. teiks Jo Ekscelencija Lionginas Virbalas SJ.** Kviečiame dalyvauti.

■ **Spalio 14 d. 1 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre Lemonte, didžiojoje salėje,** vyks metinis „Draugo“ pobūvis – pietūs ir koncertas. Kviečiame dalyvauti. Užsisakyti biilietus galima „Draugo“ administracijoje darbo dienomis, nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p. p. tel. 773-585-9500 arba atvykus asmeniškai – 4545 West 63 g. Čikagoje.

www.draugas.org

Kviečiame kartu pradėti mokslo metus

Visus St. Peterburgo lituanistinės mokyklos moksleivius ir norinčius pradėti mokytis šioje mokykloje, kartu su tėveliais kviečiame rugsėjo 9 d. 9:30 val. r. sutikti naujus mokslo metus. Renkamės Lake Seminole Park, 10015 Park Blvd, Seminole aikštelėje.

Žaisime, linksminsimės, prisiminsime praėjusių atostogų nuotykius, aptarsime mokyklos reikalus, o kad nebūtume alkani – atsineškime vaisių... Renginys vyks iki 1:30 val. p. p.

Apie dalyvavimą prašome pranešti mokyklos direktorei Vidai Puodžiūnas tel. 815-603-9683.

Kviečiame visus, kuriems svarbu, kad tolimame krašte skambėtų lietuviškas žodis, atvykti, smagiai praleisti laiką ir, pagal galimybes, paremti mokyklos veiklą.

Laukiame visų!

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

California Lithuanian Credit Union

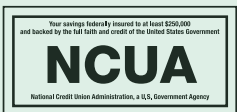
Savings 1.25%
IRA 1.50%

Santa Monica, CA

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

Credit Cards | Mobile Banking
International & Domestic Wires
Teen Accounts | College Savings

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

www.draugas.org

Joliet kalėjime – ekskursijos turistams

Prieš beveik 150 metų pastatytame Joliet miestelio kalėjime, kuris stovėjo nenaudojamas jau nuo 2002 metų, vėl klegės žmonių balsai. Tačiau tai bus ne nuteistų įstatymo pažeidėjų ar kriminalinių nusikaltėlių keliamas triukšmas. Senas kalėjimas, savo išvaizda primenantis viduramžių pilį, taps turistų traukos vieta. Joliet Area Historical Museum šį mėnesį pradeda organizuoti specialius turus po šią kadaise buvusią labai saugomą teritoriją. Muziejaus tinklalapyje skelbiama, kad rugpjūčio 28 dieną 11 valandą planuojamas kalėjimo turas įvyks bet koku oru.

Nors per tą laiką, kai įkalinimo įstaigos patalpas paliko paskutiniai jo gyventojai ir darbuotojai, praėjo kone dvidešimt metų, ši baugi vieta iki šiol kelia susidomėjimą ir žadina smalsumą. Juk įdomu kad ir trumpam pasijusti nuteistojo kailyje ir įsivaizduoti, ką jautė žmonės, tarp šių sienų turėję praleisti metus ar net dešimtmečius, o kai kurie ir visą gyvenimą.

Įdomu, kad Joliet kalėjime buvo filmuojamos ne vieno vaidybinio filmo ar televizijos laidos scenos. Tarp jų – ir „Blues Brothers“. Nors laikas ir vandalai gerokai nusiaubė kadaise grėsmingą įstaigą, tačiau tai nesumažino už jos sienų slypinčių paslapčių, kuriomis žada su lankytojais pasidalyti ekskursijų vadovai.

Parengė **Virginija Petrauskienė**

Įleiskite šaknis Alytuje!

Kviečiame pasaulio lietuvius, alytiškius ar tiesiog mylinčius Alytaus miestą prisijungti prie gražios iniciatyvos.

Alytaus miesto savivaldybė patvirtino pasaulio alytiškių idėją įkurti Alytuje pasaulio alytiškių skverą/alėją. Čia pasodintume augalus (medžius, krūmus) iš tų pasaulio kraštų kur yra alytiškių/dzūkų. Kiekvienas augalas būtų pažymėtas atminimo lentele, kurioje nurodyta iš kokio krašto augalas atvyko. Pavyzdžiui, Jungtinės Karalystės alytiškiai sodins karališkų baltų rožių krūmus, nes balta rožė ir Alytaus, ir Anglijos simbolis. Rusijos atstovai pažadėjo pasodinti kedrus.

Alytaus miesto savivaldybė planuoja įrengti Pasaulio alytiškių skverą šalia Sakalausko gatvėje esančio Alytaus profesinio rengimo centro Paslaugų verslo skyriaus, Sveikatos tako atkarpoje. Jo įrengimo klausimai kartu su Aplinkos apsaugos ir Architektūros, žemėtvarkos skyrių specialistais ir Londono lietuviškos mokyklos-darželio „Obelėlė“ įkūrėja ir vadove bei Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Švietimo komisijos pirmininke alytiške Alviņa Černiauskaite aptarti pas Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoją Viliją Ramanauskienę vykusio pasitarimo metu. Viskas suderinta ir aktyviai dalyvaujant pasaulio alytiškiams pirmuosius medžius jau sodinsime spalio 6 dieną.

Alviņa Černiauskaite
+447956331331